

CYPRIAN KAMIL NORWID

Norwid

Kamila Dwojakowska
Kl. IIg

CYPRIAN KAMIL NORWID

Cyprian Kamil Norwid

herbu Topór(ur. 24
września 1821 w
Laskowie-Głuchach, zm.
23 maja 1883 w Paryżu) -
polski poeta, prozaik,
dramatopisarz, eseista,
grafik, rzeźbiarz, malarz i
filozof.

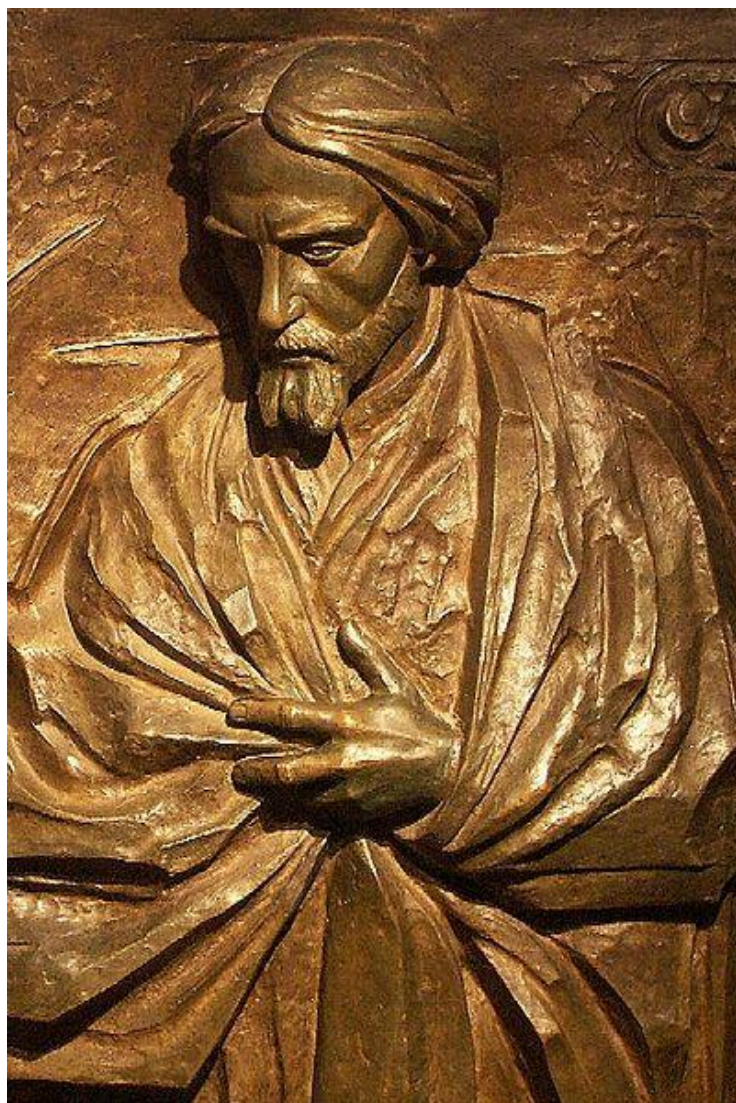

Norwid był poetą drugiego pokolenia romantyków. Pisarz miał bardzo silne poczucie zarówno przynależności pokoleniowej jak i odrębności swojej generacji.

Doświadczenia losów generacji własnej i poprzedniej, a także przekonanie o ich zmarnowaniu i przemyślenia na ten temat zaważyły na poglądach poety.

Były one na tyle oryginalne, że aż niezrozumiałe dla współczesnych co stało się przyczyną niepopularności poety za życia.

Jedną z wyróżniających się odrębności poezji Norwida była głęboka intelektualna jej warstwa, dominująca nad emocjonalną.

Płaskorzeźba Cypriana Kamila Norwida w Katedrze na Wawelu

Był on poetą-myślicielem czy też poetą-filozofem, obdarzonym bystrym, analitycznym umysłem, patrzącym krytycznie na świat. Z tego między innymi powodu potomność nadała mu przydomek poety myśli.

Tematykę jego utworów stanowią głębokie rozważania na ważne ówczesne tematy będące przedmiotem publicznych dyskusji.

„Ojczyzna jest to wielki - zbiorowy - Obowiązek.”

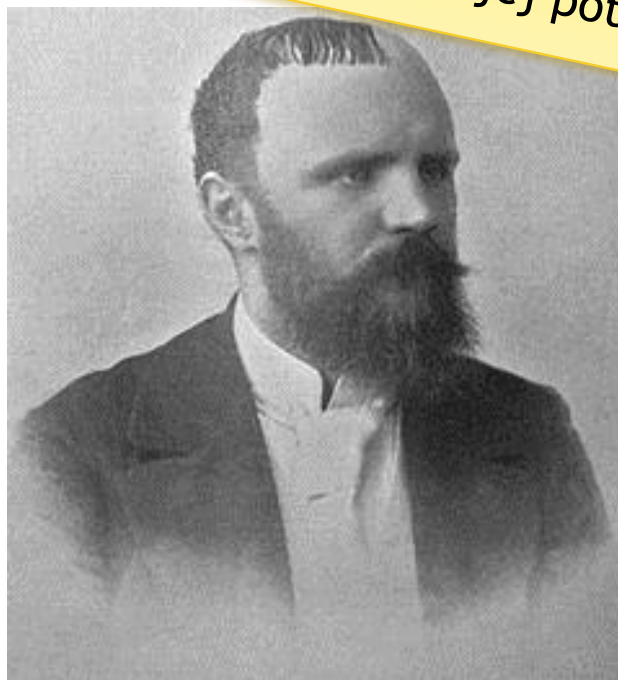
„Słowo - jest czynu testamentem.”

Mówił on między innymi o: roli i miejscu człowieka w historii i ich wzajemnych zależnościach; własnym wzorcu patrioty; opozycji pojęć naród - społeczeństwo; swym rozumieniu Ojczyzny; swoich rodakach; roli sztuki i artysty; swych poprzednikach; wielkich ludziach swej epoki, a także o wielu innych kwestiach.

Warto zauważyć, że wszystkie jego opinie stanowiły polemikę z romantycznym dziedzictwem.

„Przyszłość ocala to, co jej potrzebne.”

Cyprian Kamil Norwid to poeta **niezrozumiany przez współczesnych**. Za życia opublikował jedynie ułamek swoich licznych dzieł. Należnego mu uznania doczekał się dopiero na początku XX wieku, kiedy to, jak podaje legenda, tomik jego poezji trafił do rąk Zenona Przesmyckiego - Miriama. To on zaczął publikować utwory tego dziwnego romantyka.

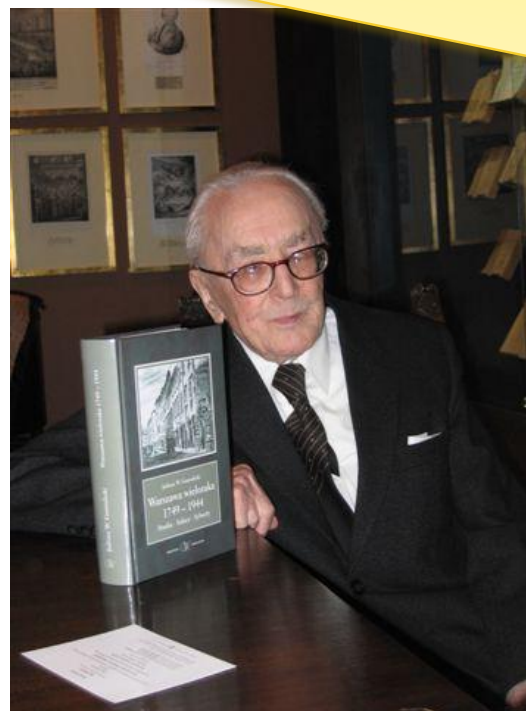

Zenon Przesmycki

Pełna edycja dzieł Norwida, składająca się z jedenastu tomów, ukazała się jednak za sprawą Juliusza Witolda Gomulickiego dopiero w latach 1971-1976 (*Pisma wszystkie*).

Można powiedzieć, że od czasów Młodej Polski szerzy się nieustający kult Norwida. Dziś poeta ma swoje ulice, konkursy, biblioteki, stowarzyszenia. Niestłuchany ruch panuje w literaturze norwidologicznej, rzesza badaczy - nie tylko polskich - wciąż próbuje rozwikłać, zrozumieć, zinterpretować niezwykłą spuściznę Norwida.

„Dziś nie szuka nikt piękna... żaden poeta - Żaden sztukmistrz - amator - żadna kobieta - Dziś szuka się tego, co jest powabne, I tego - co jest uderzające!”

Juliusz Wiktor Gomulicki,
29 listopada 2005 r.

OSTATNIE LATA

Mimo głuchoty oraz coraz to nowych chorób (gruźlica), Norwid nie przestaje pisać ani angażować się w sprawy polityczne. Nawiązuje również współpracę z francuskim towarzystwem naukowym Société Philologique.

W 1876 roku poeta nosił się z zamiarem wyjazdu do Włoch, ale dramatyczna sytuacja finansowa sprawiła, że zamiast do Florencji udał się do Ivry-sur-Seine, gdzie mieszkał aż do śmierci w Domu św. Kazimierza. Żył tam prawie w zupełnym osamotnieniu, ale nie przestał tworzyć. Powstało wtedy m.in. wiele pism estetycznych.

Poeta umiera 23 maja 1883 roku.

Grób Norwida w na cmentarzu Les Champeaux w Montmorency

„Smutno życie porzucić i zamknąć się w sobie.
Życ czuciem własnym, własnych marzeń
przędzą,
Lecz smutniej o wiele być na życia grobie
I ducha skrępować młodości swej nędzą.”

OBRAZY

C.K. Norwid był autorem kilkunastu obrazów olejnych, z których do dziś przetrwały cztery. Alegoryczne przedstawienie odrodzonej Polski pod nazwą „*Jutrznia*” od grudnia 2007 znajduje się w zbiorach Muzeum im. Lubomirskich we Wrocławiu.

„Jutrznia”

INNE OBRAZY I RYSUNKI

„Najady”

„...chcę tam doprowadzić
akwarelę, gdzie jeszcze nie
była...”

„Zrujnowana kapliczka”

POEZJA ŚPIEWANA

Od początku lat 70. XX w. twórczość Norwida popularyzował Czesław Niemen, wykonując teksty utworów poety do własnej muzyki, m.in. *Bema pamięci żałobny rapsod, Italiam!, Italiam!, Moja ojczyzna, Pielgrzym, Daj mi wstążkę błękitną..., Jesień.*

W nurcie *poezji śpiewanej* odnotować należy piosenki do tekstów Norwida, w wykonaniu Wandy Warskiej (m.in. *W Weronie*), Stana Borysa (np. *Czy podam się o amnestię?*) i zespołu Closterkeller (*Po to właśnie*).

„Jest to wielka literatura, w której powiedziane zostało wszystko, co wciąż jest dla nas najistotniejsze. To, co Norwid mówił na każdy temat w XIX wieku, pozostaje aktualne w wieku XXI [...]”

Czesław Niemen o C.K. Norwidzie

Utwory Norwida adaptował również Maciej Maleńczuk z zespołem Homo Twist w drugiej połowie lat 90. wykonując utwór 'Norwid', w którym wykorzystał fragmenty wiersza *Moja piosenka* i *Bema pamięci żałobny rapsod* (cover Czesława Niemena).

CIEKAWOSTKI

- ◎ Cyprian Norwid stworzył wiele neologizmów dla swoich utworów takich jak *złotomiodna*, *przyskrzypnąć*, *za po-lesie*, *wżywotowzięcie*, *skrzydlny*, *dopókąd*
- ◎ Ulubioną postacią historyczną Norwida był Krzysztof Kolumb. Poeta cenił jego śmiałe poglądy i opinie, wyrażane nawet wbrew czasom i modom. Widział podobieństwo między sobą a Kolumbem- to znaczy niedocenienie przez społeczeństwo.

CIEKAWOSTKI

- ◉ Maria Kalergis, w której był tak bardzo zakochany okazała się kobietą wyrachowaną i dwulicową. Kiedy Norwid miał w środowisku literackim opinię wspaniale zapowiadającego się geniusza, Maria zwodziła go i okazywała względy, jednak potajemnie spotykała się z innymi.
- ◉ Cyprian Norwid był właścicielem kilku rysunków Leonarda da Vinci i Rafaela, musiał je jednak sprzedać, gdy jego sytuacja materialna była coraz cięższa.
- ◉ Cyprian Kamil Norwid pożyczył kiedyś Marii Kalergis książkę, którą ona niestety zgubiła. Żeby go jakoś przeprosić podarowała mu inną książkę - modlitewnik. Tę książkę jako jedyną zabrał ze sobą do Ameryki.

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

„Z rzeczy świata tego zostaną tylko dwie,
Dwie tylko: poezja i dobroć... i więcej
nic...”